

Dinàmica 1: GENEREM CRITERIS

Relació entre usos i edificacions

· **En cas de conservar-se, l'edifici dels tallers seria el més adequat per ubicar l'Institut-escola.**

Tot i que hi ha debat entre rehabilitar l'edifici dels tallers o fer-ne un de nou més adaptat a les necessitats del projecte educatiu, sembla que hi ha consens en que l'ubicació més òptima per l'institut-escola és la que ocupa actualment l'edifici dels tallers, tocant al carrer Nicaragua. Algunes consideracions per escollir aquesta ubicació són que l'edifici de l'administració és flexible però incompatible per l'escola degut al soroll del carrer Entença i que les galeries no es veuen adequades per encabir-hi els equipaments educatius. En aquesta línia també es fa la reflexió que si els equipaments educatius s'ubiquen a les galeries els patis quedarien entre els edificis i el carrer i no en relació directa amb el parc, cosa que es considera prioritària. Per últim, es valora l'escola com un dels equipaments prioritaris.

· **Les galeries són el punt que genera major debat.**

Hi ha debat entre el nombre de galeries a conservar i quins usos haurien d'acollir.

Sobre la conservació:

En diversos grups es debat sobre la conservació de totes les ales del panòptic. No es voldria desvincular el centre del panòptic de les galeries per evitar l'efecte de conservar "només la xemeneia com a les fàbriques". Caldria mantenir totes les galeries ni que sigui tallades un tram. Dintre dels mateixos grups hi ha participants que no estan d'acord i que creuen que aquesta opció pot limitar molt el projecte. També es proposa mantenir la garita i el tram de mur que hi ha al final de la galeria 4, constituint un eix simbòlic memorial.

Sobre els usos:

Si es decideix conservar totes les ales del panòptic, les galeries que no tinguin assignat cap ús, es podrien convertir en hivernacles dins el parc i que doni servei als diferents equipaments.

En diversos grups es posa sobre la taula que dedicar la Galeria 4 a l'espai memorial és massa. Es proposa instal·lar-lo a una de les galeries curtes, la 2 o 5. En canvi, un altre grup consensua la ubicació del memorial a la galeria 4, com ja s'havia determinat als tallers anteriors.

· **Conservació del patrimoni i la memòria vs. unitat del verd i adaptació als nous usos.**

En general, hi ha participants partidàries d'una estratègia més conservacionista i d'altres que prioritzen la superfície d'espai verd i la construcció d'edificis de nova planta que s'adaptin millor a les necessitats dels nous equipaments i que aprofitin millor la superfície construïda. Si es fan edificis de nova planta, es demana que evitin les façanes a nord. Aquest debat afecta sobretot les galeries i l'edifici dels tallers 1 i 2.

Trobem opinions més generalitzades que aposten per mantenir i rehabilitar el que sigui aprofitable però amb flexibilitat sobre les modificacions però també altres posicions més puntuals que reclamen més enderroc per aconseguir espai verd o fins i tot una persona que demana l'enderroc total.

També hi ha diferents arguments sobre com s'hauria de conservar la memòria del lloc, des d'estratègies més simbòliques fins a d'altres més literals. Una de les demandes es conservar l'eix de simetria Roselló/Provença, que es considera característic del recinte.

· **L'edifici de l'administració es vol conservar però hi ha debat sobre l'ús.**

Trobem un consens general, excepte posicions molt puntuals, en què aquest edifici s'hauria de conservar. Com ja s'ha comentat, aquest edifici no es veu adequat per posar-hi els equipaments educatius degut al soroll i la contaminació del carrer Entença. Els mateixos arguments serveixen per

descartar la ubicació de l'habitatge dotacional. En canvi, altres persones consideren que seria el millor lloc per posar habitatge. Els joves també opinen que seria un bon lloc per l'espai jove, tot i que, aquesta opció no permetria la relació d'aquest equipament amb l'institut-escola.

· **Altres qüestions generals**

En un dels grups es destaca que consideren de màxima prioritats la construcció de l'escola, els habitatges i l'enderroc del mur. També creuen que la viabilitat econòmica ha de ser un factor decisiu a l'hora de valorar les diferents estratègies d'intervenció.

Relació entre diferents usos

A nivell general es donen per validats els resultats que s'exposen dels tallers anteriors, amb algunes puntualitzacions. També s'apunta que cal tenir en compte les compatibilitats entre usos però amb flexibilitat, degut a la complexitat del conjunt.

· **Relació compatible entre els patis dels centres educatius i l'espai verd.**

A gairebé tots els grups s'aborda el tema dels patis oberts i de la relació d'aquests amb l'espai públic. S'exposa la voluntat de compartir espais i infraestructures i de que els patis siguin una continuació del verd, tant a nivell visual com físic. Es debat sobre els possibles problemes d'obrir els patis, com les deixalles i el vandalisme, però es comenta que també existeixen experiències positives de patis oberts. Caldrà doncs una bona gestió i manteniment per poder compatibilitzar els usos i suplir el dèficit d'espai verds i públics. Una opció seria que el pati tingui una part oberta a l'ús públic i una altra no. L'accés al pati hauria de ser des de l'espai públic o el carrer, sense haver de travessar l'edifici de l'escola. El centre de dia per a gent gran també hauria de tenir relació directa amb l'espai verd (accessos, patis, comunicació visual).

· **Relació incompatible entre l'habitatge i els equipaments educatius i de lleure.**

Es considera que l'habitatge hauria d'estar separat dels equipaments educatius i de lleure degut al soroll. En un grup es comenta que el soroll del pati són només unes hores puntuals al dia i que cal relativitzar. En canvi, amb l'espai jove el problema del soroll podria generar conflictes de convivència si s'organitzen esdeveniments en horari nocturn. Tot i que sigui un local ben insonoritzat, el problema seria a l'entrada i la sortida de l'espai de joves. Per tant, es considera prioritari separar l'habitatge dels espais de lleure.

· **Relació compatible entre l'espai jove i l'institut-escola.**

L'espai jove i l'institut-escola haurien de situar-se a prop per generar sinergies. Fins i tot podrien compartir alguns espais com sala polivalent, teatre o poliesportiu, evitant repetir espais innecessàriament. Tot i així s'hauria de tenir en compte els horaris i les necessitats dels dos equipaments per no generar conflictes.

· **Nous usos proposats.**

Es proposa buscar la mixticitat social a través de col·lectius que participin activament a l'espai de La Model (Associacions de barri, persones amb problemes de Salut Mental). Trobar espais compartits entre la gent gran i la gent jove i proposar usos que donin servei a les persones del barri alhora que donen servei als equipaments proposats. En aquest sentit es proposa una piscina.

Es proposa també reservar una part del programa per donar servei a escala de ciutat. Es considera positiu per al barri tenir equipaments de ciutat ja que també beneficia a persones de l'entorn que no s'han de desplaçar a altres barris. En aquest sentit es proposa un espai de deixalleria, però es posa

en dubte que l'espai de La Model sigui l'adequat per acollir aquest ús, tot i que és interessant per la ciutat. S'hauria de buscar un altre lloc.

Una persona proposa incorporar el col·lectiu de persones amb problemes de salut mental al projecte de la Model, com és el cas de la Ràdio Nikosia. Aquest nou ús és benvingut i molt ben acollit en el grup per ser un programa d'escala de ciutat. Les necessitats espacials serien sala d'actes, tallers, espais d'hortos urbans, espais per gallines, fer pa...

Un dels participants reclama que es recuperi la previsió de residència per a persones autistes. La resta de la taula recolza la demanda entenent que hi ha usos aprovats que podrien reduir-se, com per exemple el memorial. Una altra persona també proposa afegir la cultura popular i tradicional i ningú s'hi oposa.

Relació usos i entorn

· Relació amb el carrer

Es proposa integrar els carrers de l'entorn al projecte del parc i les zones verdes.

El recinte hauria de ser accessible per tants punts com sigui possible.

Varies persones fan referència a la idea de poder travessar La Model pel centre, donant continuïtat al carrer Vilamarí a través del centre del panòptic. Tot i que es voldria aconseguir una bona connexió transversal del recinte, la continuïtat del carrer Vilamarí crea conflicte. Hi ha persones que no voldrien enderrocar les galeries 2 i 5.

Respecte al manteniment d'algun tram del mur i alguna garita hi ha debat. Alguns participants, sobretot veïnat del barri, no volen que es mantingui res i proposen deixar alguna petjada al paviment. Altres participants creuen que això és insuficient i que el mur és un dels elements més característics del recinte. També hi ha debat sobre si tancar el parc a la nit. Per exemple, les mateixes persones que proposen enderrocar la totalitat del mur volen que el recinte es pugui tancar a la nit. Per a altres col·lectius això és una incoherència i argumenten que existeixen altres mecanismes per garantir la seguretat.

L'habitatge públic de lloguer hauria de seguir la trama típica de l'Eixample amb l'alineació de façana a carrer.

També s'hauria de considerar a l'hora de situar l'escola al recinte, que serà un equipament per les famílies de l'esquerra de l'Eixample i que seria bo que hi quedés pròxima.

· Relació amb les vies pacificades

El verd i els equipaments educatius són el que es prioritza per estar en contacte amb les vies pacificades. Tot i que en algun grup també demanen que no tot l'espai verd doni a les vies pacificades i així donar una mica de respir també a les zones no pacificades. Per tant, no hi ha acord en la relació que ha de tenir el parc amb l'entorn. Es parla sobre que estigui el més allunyat del trànsit possible i en oposició, també es parla d'ubicar-lo on hi ha més trànsit per a que faci de "coixí" i d'absorció del CO2.

En un grup s'apunta que és possible que cap carrer sigui pacificat per sempre ja que poden patir canvis. Argumenten que ara mateix no són carrers massa agressius i que hi haurà pocs cotxes però que pacificat hauria de voler dir cap cotxe. Per tant, cal tenir en compte la relació amb les vies pacificades però no ha de ser el major condicionant.

Es torna a puntualitzar que el verd hauria d'estar el més agrupat possible i que els tallers es consideren la millor zona pels equipaments educatius perquè donarà just a les vies pacificades.

· **Relacions i qualitats de l'espai verd**

L'espai verd hauria d'estar relacionat amb els equipaments, per a que tingui un ús constant i garantir així la seguretat. Es valoraria positivament situar els patis de les escoles al centre i en relació amb el parc. D'aquesta manera s'evitaria molestar als habitatges. També es proposa que hi hagi permeabilitat entre els jardins i les galeries a través de plantes baixes obertes o transparents.

Respecte a les qualitats, el verd hauria de ser el més unitari possible, estructurant tot el recinte, des del parc fins a les cobertes de l'edifici. Es proposa que sigui un parc mediterrani i que estigui dotat de mobiliari, lavabos públics, horts urbans... Que sigui un espai públic amb usos diferenciats: gossos, infants, gimnàs per gent gran (interior o exterior), espais per estar, espais d'activitat, etc. Que fomenti l'activitat física entre els més grans. També s'hauria de tenir en compte la relació entre els arbres o els espais d'ombra i els bancs i es remarca la necessitat de tenir bancs amb respallers. Com a fet puntual es detecta un conflicte amb els gossos i es proposa evitar parterres pel seu difícil manteniment. En canvi, es proposa posar jardineres altes.

En general, es vol tenir en compte en medi ambient i la sostenibilitat en totes les parts del projecte.

· **Assolellament**

Respecte a l'assolellament hi ha diferents debats i puntualitzacions:

Si es vol garantir un bon assolellament, el costat mar és el millor. S'ha de tenir en compte que el triangle nord tindrà molta ombra a l'hivern.

Amb aquest punt de partida es debat si es prioritza el millor assolellament pel parc, pels equipaments o per l'habitatge. En un dels grups es proposa prioritzar el sol per al parc i no tant per als patis, ja que el parc serà utilitzat per més persones durant més hores al dia. També s'anomena que és important aprofitar l'edificació existent tenint en compte l'assolellament.

Dinàmica 2: VALOREM ELS ESCENARIS

CRITERIS

CRITERIS SOBRE L'ESPAI VERD

· **Espai verd relacionat amb els carrers de l'entorn, traversable i permeable.**

L'espai verd vinculat amb les zones pacificades.

Recinte permeable i amb multiplicitat de recorreguts: transparència a les plantes baixes.

El projecte ha d'incloure els carrers i tenir en compte els corredors ecològics potenciant les cruïlles i renaturalitzant.

La relació del verd ha d'incloure tots els carrers. Carrers el més amables possible tot i no ser pacificats. Evitar carrers hostils.

Accessibilitat al recinte per tots els carrers.

Permeabilitat transversal.

Tenir en compte l'assolellament a l'hora d'ubicar els espais verds/públics i les alçades dels edificis.

Tant en zona verda com pels equipaments, recinte permeable i accessible que permeti la continuïtat de la trama urbana.

· **Espai verd unitari i amb gran varietat d'usos.**

Màxim verd unitari conservant la memòria.

Espai verd unitari i amb una gran varietat d'usos tenint en compte la diversitat de persones.

Espai públic amb usos diferenciats.

14.000m2 de verd relacionat amb els equipaments.
Patis com a estenció del verd i a l'inrevés.

CRITERIS SOBRE LA UBICACIÓ DELS EQUIPAMENTS I L'HABITATGE

- **L'habitatge ha de ser públic i de lloguer, estar separat de l'escola i els equipaments de lleure i alineat al carrer seguint la trama de l'Eixample.**

Habitatge separat de l'escola i els equipaments de lleure.

Habitatge amb alineació al carrer, típic de l'eixample per mantenir la continuïtat.

Garantir que és habitatge públic i de lloguer.

- **Els equipaments educatius han d'estar relacionats amb el verd, els carrers pacificats i l'espai jove.**

Relació dels equipaments educatius i de gent gran en relació amb l'espai verd i amb els carrers pacificats.

Escola a carrer Nicaragua.

Relacionar l'espai jove amb l'institut-escola.

Els equipaments educatius a prop d'on viu la gent que en farà ús.

- **Prioritzar les plantes baixes per a equipaments (espai per entitats) en comptes de locals comercials.**

Aquest criteri només ha estat consensuat per un dels grups.

- **L'espai memorial a la galeria 4.**

Aquest criteri només l'ha proposat un dels grups. Hi ha debat sobre la quantitat i el tipus d'espai que ha d'ocupar el memorial.

CRITERIS SOBRE LA CONSERVACIÓ DE LES EDIFICACIONS

- **Debat sobre si és prioritària la conservació de les edificacions o si s'ha de prioritzar els usos i les seves necessitats (verd, equipament i habitatge).**

Mantenir el panòptic i el màxim de galeries sempre que no afecti en els equipaments i el verd.

Defensa del patrimoni (aquest criteri no s'ha consensuat al grup però s'ha vist necessari incloure'l).

S'ha de garantir la compatibilitat del projecte pedagògic de les escoles amb l'edificació existent.

Conservar allò que tingui sentit conservar per preservar la memòria. No aprofitar (prioritzar l'ús).

CRITERIS SOBRE LES CARACTERÍSTIQUES DEL PROGRAMA

- **Espais polivalents que puguin ser compartits per diferents entitats i equipaments.**

Polivalència dels equipaments.

Polivalència d'espais i horaris: Usos i infraestructures compartides.

Cal visió de conjunt en tot el projecte i evitar duplicitats en equipaments.

Tots els equipaments que tinguin un ús múltiple cal que s'hi pugui accedir des de l'espai públic (exemple: patis oberts, sales polivalents...).

- **Sostenibilitat ambiental i energètica.**

Sostenibilitat ambiental tant en la construcció, estratègies energètiques com en el verd

Sostenibilitat energètica, de l'aigua, de materials constructius, de la vegetació... Sostenibilitat en els cicles de vida.

Edificis sostenibles i ecoeficients.

· **Ampliar el programa en pro de la mixticitat social.**

Incorporació de noves col·lectivitats en el programa en el pro de la mixticitat social.

Priorització de l'escola de música i la residència per a gent gran.

A l'hora de definir els programes dels diferents equipaments treballar amb equips multidisciplinars.

CRITERIS SOBRE LA GESTIÓ

· **Gestió comunitària, perspectiva de gènere i viabilitat econòmica.**

Contractació a partir de promoció econòmica local en totes les fases (projecte, construcció, gestió i ús).

Viabilitat econòmica en la construcció manteniment i els tempos de projecte. Es prioritza escola, habitatge i mur

Perspectiva de gènere en totes les fases: urbanisme i espai públic (seguretat, cures, proximitat), gestió comunitària i contractació (inclusió de gènere).

Participació activa comunitària en totes les fases del projecte, incloses la construcció i la gestió.

Gestió global, unitària, coordinada i comunitària de tot l'espai.

ESCENARIS

MÀXIMA PRESERVACIÓ

D'aquest escenari agrada la situació de l'espai verd en relació a les vies pacificades, l'habitatge alineat a carrer en façana i separat dels equipaments educatius i de lleure i la major conservació de patrimoni respecte de les altres propostes. També agrada que els equipaments educatius estiguin rodejats de verd.

El que menys agrada és la falta de continuïtat i permeabilitat de l'espai verd, la situació dels equipaments educatius a les galeries i situats a Provença (carrer amb més trànsit).

2 dels 5 grups consideren que és la proposta que dona resposta a un major nombre de criteris però amb les següents consideracions:

- Un dels grups proposa que, per fer el parc més unitari, s'acurti la galeria 4 i que la coberta de la pista esportiva quedi integrada amb la resta d'espai verd.
- L'altre grup proposa canviar la situació de l'escola bressol i CEIP a la galeria 6 i situar l'equipament a la galeria 3. També proposa que les galeries que s'escurcen siguin la 3 i la 4.

VERD URBÀ COM A FET CENTRAL

D'aquest escenari agrada la relació dels patis amb l'espai verd, la permeabilitat transversal del parc i que l'espai verd beneficia a diferents carrers de manera més igualitària. El que menys agrada és que no manté l'edifici dels tallers, l'ubicació dels equipaments educatius a les galeries i no al carrer Nicaragua i que no conserva la galeria 4 com a espai memorial.

FLEXIBILITAT DE VERD I EQUIPAMENTS

D'aquest escenari es valora que l'escola està al carrer Nicaragua (en relació amb una via pacificada), la permeabilitat transversal i l'accessibilitat al recinte per tots els carrers, especialment la continuació del carrer Vilamarí, així com la relació del verd amb les vies pacificades. El que menys agrada és falta de relació dels patis amb l'espai verd i dels equipaments educatius amb l'espai de joves, el poc manteniment del patrimoni, ja que només es conserva una de les galeries i la segregació entre els diferents equipaments. Falten equipaments per ubicar al plànol, el que dificulta valorar l'escenari.

Altres temes a considerar:

- El manteniment del nivell del carrer ha generat dubtes sobre les solucions en no entendre's molt bé els plànols.
- El manteniment de la sensació de l'accés actual a la presó/passadís no es veu reflectit als plànols i va ser una demanda en altres tallers.
- Hi ha discrepància sobre el grau de conservació.
- Les activitats d'alt nivell sonor no es poden fer als edificis d'habitatge.
- Les estratègies de transformació s'hauran de fer pensant en el llarg plaç. Es transmet el neguit que l'espai verd es pugui requalificar al cap dels anys i es converteixi en construït, com ha passat amb el parc Joan Miró.
- Costa arribar a consensos ja que es parteix de matissar molt les respostes i sempre hi ha alguna cosa que no és del gust de tothom.